

Pomáhat a chránit

REFORMA POLICIE ČR

služba v nových podmínkách

(komentovaná podoba)

Praha, prosinec 2008

OBSAH

PROLOG	3
1. ÚVOD	4
2. TVÁŘ POLICIE PŘED REFORMOU	5
3. LEGISLATIVNÍ ZMĚNY	5
3.1 NOVÝ ZÁKON O POLICII ČR	6
3.2 TZV. ZMĚNOVÝ ZÁKON	7
4. ORGANIZAČNÍ ZMĚNY	7
4.1 NOVÉ ÚZEMNÍ USPOŘÁDÁNÍ POLICIE	7
4.2 NOVÁ VNITŘNÍ ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	9
4.3 ZÁKLADNÍ PILÍŘE SLUŽBY KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ NA PP ČR	10
5. PERSONÁLNÍ ZMĚNY	11
5.1 NOVÁ SYSTEMIZACE SLUŽEBNÍCH A PRACOVNÍCH MÍST	11
5.2 PERSONÁLNÍ STABILIZACE	12
5.3 NÁBOROVÁ KAMPAŇ	12
5.4 VZDĚLÁVÁNÍ	13
5.5 PÉČE O POLICISTY	13
6. EKONOMICKÉ ZMĚNY	14
6.1 NOVÝ MODEL EKONOMICKÉHO ŘÍZENÍ	14
6.2 PROJEKT P1000	14
6.3 NOVÝ VOZOVÝ PARK	16
7. MODERNÍ INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE (ICT)	16
8. ŘÍZENÍ A JEDNOTNÝ VÝKON POLICEJNÍCH ČINNOSTÍ	17
9. DALŠÍ PROJEKTY A KONCEPČNÍ ZMĚNY SPOJENÉ S REFORMOU	17
9.1 REFORMNÍ PRIORITY NA ROK 2009	17
9.2 DALŠÍ PROJEKTY REFORMY	18
10. NOVÁ TVÁŘ POLICIE ČR PO REFORMĚ	19
11. ZÁVĚR	19
SEZNAM ZKRATEK	20
PŘÍLOHA č. 1 – Prezentace MV: Reforma Policie ČR (82. Žofínské fórum 2008)	21
PŘÍLOHA č. 2 – Prezentace PP: Reforma Policie ČR (82. Žofínské fórum 2008)	21

Prolog

Předkládaný materiál nazvaný „**Reforma Policie ČR – služba v nových podmínkách**“ byl zpracován na základě závěrů jednání Výboru pro bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR z 11. září 2008. Materiál je veřejnou prezentací Reformy Policie ČR (dále jen „Reforma“), který podává ucelený přehled zejména o jejích nástrojích a cílech a pomocí konkrétních dat popisuje i její organizační, ekonomické a personální výstupy.

Materiál je předkládán na počátku prosince 2008, tedy v době, kdy vrcholí přípravy všech 58 000 policistů i občanských zaměstnanců na aplikační praxi nového zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR a kdy zbývá měsíc do nabytí jeho účinnosti. Dnem 1. ledna 2009 vstoupí Policie České republiky (dále jen „policie“) do tzv. transformační fáze Reformy, kdy začne svoje činnosti plnit v úplně nových pracovních podmínkách (nová právní úprava, nové služebny, nová auta, nová zákonná oprávnění), které jsou zásadním milníkem v její novodobé polistopadové historii.

Přílohou materiálu, který Reformu představuje v aktuální komentované podobě, jsou prezentace ministra vnitra Ivana Langer a policejního prezidenta Oldřicha Martinů na společné téma „Reforma Policie ČR“, jak ji prezentovali na 82. Žofínském fóru dne 30. října 2008.

1. Úvod

Policie byla zřízena v roce 1991 zákonem č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky. První a zároveň poslední větší reforma jejích činností a pravomocí proběhla v roce 1993 v souvislosti s rozdělením státu a vznikem samostatné České republiky jako suverénního státu. Od tohoto data se policie vyvíjela tak, jak se vyvíjela česká společnost a potřeba změn se řešila novelami dosud účinného zákona, jejichž počet dosáhl více než tří desítek.

Po více než 15 letech od zřízení novodobého policejního sboru bylo jasné, že právní úprava oblasti veřejného pořádku je roztříštěná, nekoordinovaná a tím pádem nedostatečně efektivní. Současně výrazně stouply nároky společnosti, která čím dál více volala a volá po vstřícném a vyváženém přístupu policistů. Proto byla v roce 2006 zpracována rozsáhlá analýza policejních činností, která se společně s relevantními průzkumy veřejného mínění stala stěžejním materiálem pro dlouho očekávanou Reformu. Podkladový materiál (koncept Reformy) byl diskutován v Parlamentu ČR, se zástupci Ministerstva vnitra ČR, policie, s hejtmany a s odbornou i laickou veřejností. Příprava a realizace Reformy se stala prioritou programového prohlášení vlády. **Hlavním cílem Reformy je přeměnit současnou českou policii v moderní policejní sbor, který tvoří profesionálně vystupující policisté pracující v odpovídajících podmínkách.**

Samotná Reforma je komplexem legislativních a nelegislativních opatření rozdělených do následujících **10 pilířů**:

- I. působnost a pravomoci policie a dalších subjektů při zajišťování vnitřní bezpečnosti státu
- II. územní členění a organizační struktura
- III. nové ekonomické postavení policie
- IV. vnitřní a vnější kontrola
- V. vzdělávání policistů - klíč k profesionalitě
- VI. služební zákon – práce s lidmi
- VII. projekt P1000
- VIII. nová struktura neuniformované policie
- IX. elektronizace práce
- X. debyrokratizace.

V roce 2007 byla Reforma představena veřejnosti, v polovině roku 2008 byly v Parlamentu ČR schváleny: nový zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky a zákon č. 274/2008 Sb., tzv. „změnový“ (viz dále), které společně tvoří základní právní rámec pro realizaci Reformy. Zbývající část roku 2008 byla a je plně vyhrazena přípravě na aplikační praxi nových zákonů, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2009. Od tohoto data začne policie pracovat v nových reformovaných podmínkách a naplňovat tak Reformu v praxi, což je dlouhodobý proces, který bude trvat několik let.

2. Tvář policie před Reformou

Ačkoliv se policie v posledních několika letech¹ těší relativně vysoké důvěře veřejnosti (cca 65 %), **potýká se s řadou problémů**, které chce prostřednictvím Reformy systémově řešit. V první řadě se jedná o nesladěnost územního členění policie s územním uspořádáním České republiky. Také vnitřní organizační struktura policie je složitá. Dosud účinný zákon o policii (č. 283/1991 Sb.) potřebně neodráží společenský vývoj a zatěžuje policii velkým množstvím nepolicejních činností. Služebny, technické vybavení a vozový park jsou zastaralé. Problémem je i roztržitost informačních systémů, kterých je více než 50 a je potřeba sladit je do jediné platformy, kterou budou moci sdílet policisté i s ostatními orgány činnými v trestním řízení. Policie je jako každá státní organizace vysoce byrokratická a nedostatečně využívá moderních technologií (např. internet/intranet), ať už při samotném výkonu policejní práce nebo třeba při informování veřejnosti o svých výsledcích. Nevyhnul se jí ani problém vysoké rozmělněnosti odpovědnosti na všech řídicích úrovních.

Jak je vidět, problémů bylo před nastartováním práce na Reformě mnoho, a to ještě nebyl zmíněn ten nejzávažnější – chování samotných policistů, které je veřejností mnohdy vnímáno jako příliš uzavřené, nedostatečně vstřícné, někdy až arogantní. U služebně mladších policistů mohou být na vině zejména malé profesní zkušenosti a z toho plynoucí nejistota v kontaktu s občanem, kdy právě tuto nejistotu mohou policisté zakrývat příliš autoritativním až arogantním stylem komunikace. Také se u nich občas projevují nedostatečné komunikační schopnosti, kdy reagují pod vlivem emocí a ne vždy dodržují služební postup. U služebně starších policistů se naopak jedná zejména o riziko související se syndromem vyhoření a se sklonem k pasivitě až apatii, což se také negativně promítá v přímém kontaktu s občany. **Změnit myšlení a chování lidí je jedním z nejtěžších manažerských úkolů, ale vedení policie ho vnímá jako velice zásadní a nutnou změnu, a proto je jedním z hlavních cílů Reformy.**

3. Legislativní změny

Právní rámec pro realizaci Reformy je vytvořen novým zákonem o policii (zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky) a tzv. změnovým zákonem (zákon č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky). Oba zákony, společně s prováděcími vyhláškami, umožní změnu stávajícího právního stavu, bez které by nebylo možné Reformu vůbec uskutečnit. **V historii novodobé policie se jedná rozhodně o nejrozsáhlejší a nejucelenější legislativní změny v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti.** V zákoně je vůbec poprvé zakotven nový styl policejní práce, který by se dal vyjádřit slovy „**od represe k prevenci**“. Konkrétní změny, o kterých se dále zmíníme, spočívají zejména v/ve:

- ❖ **debyrokratizaci** (zjednodušení a urychlení některých úřednických postupů)
- ❖ **zefektivnění policejní činnosti** (policejní činnosti v terénu vykonávané co největším počtem policistů)

¹ Z výzkumů společností STEM/MARK, a. s., z let 2003/2004 a Ipsos Tambor z roku 2007 vyplývá, že spokojenost občanů s prací policie dosahuje trvale úrovně okolo 70 %.

- ❖ **vytvoření moderní organizační struktury policie** (efektivnější a pružnější řízení; méně vedoucích pracovníků, méně policistů v kancelářích, více v terénu)
- ❖ **sdílení odpovědnosti za bezpečnost s veřejnými i soukromými subjekty** (úkoly na poli bezpečnosti neplní jen policie, ale i územní samospráva, státní správa, neziskové organizace a další subjekty včetně občanů)
- ❖ **nových oprávněních pro policisty** (nové zákonné nástroje pro účinnější boj s kriminalitou).

3.1 Nový zákon o Policii ČR

Nový zákon o policii, který bude **účinný od 1. ledna 2009**, má velký význam pro policejní práci i pro celou společnost. Umožňuje totiž změny, o které policie dlouho usilovala a které jí ve výsledku pomohou dostat policisty z kanceláří zpět do ulic. Lidé už policisty nebudou potkávat jen na služebnách, když přijdou něco oznámit, ale hlavně v běžném životě, kde budou působit v duchu policejního motto „pomáhat a chránit“.

Úkoly pro policii jsou v novém zákoně pojaty obecně, což je výhoda pro aplikační praxi, protože policista má mnoho možností, které může při zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku využívat. Na druhou stranu je zde stále množství povinností a zákonných podmínek, které policisté musejí při své práci vždy dodržovat. V některých případech nový zákon navazuje a třeba i nově doplňuje osvědčené instituty starého zákona (např. v rámci omezení osobní svobody se nově umožňuje osobě, aby byla ošetřena lékařem dle svého výběru), v jiných přináší policistům **zcela nová oprávnění**, například:

- ❖ získávání lokalizačních údajů při boji s terorismem, při pátrání po pohřešovaných osobách atd.
- ❖ vykázaní osoby dopouštějící se domácího násilí bylo „odbyrokratizováno“ a převedeno na faktický (jednoduchý) úkon policie
- ❖ konec dělení donucovacích prostředků a zbraní na standardní a speciální
- ❖ povinnost sdělovacích prostředků uveřejňovat za určitých podmínek informace potřebné pro řešení závažných ohrožení bezpečnosti (např. při pátrání po malých dětech, po starších nebo nemocných osobách či uprchlých vězňích).

Nová právní úprava také přináší **zcivilnění některých činností policie**, tzn., že některé spíše úřednické činnosti, které dosud vykonávali policisté, budou od nového roku vykonávat občanští zaměstnanci policie, čímž se policistům uvolní ruce a budou se moci více věnovat ryze policejní práci v terénu (podobnou úpravu mají hasiči či celníci a v jejich praxi se osvědčila). Významnou a dlouho očekávanou **změnou je tzv. odbřemenění od „nepolicejních“ činností**, které policii také umožní zaměřit mnohem více úsilí na přímý výkon služby v ulicích. Jedná se například o:

- ❖ konec nahrazování pořadatelské služby při sportovních a kulturních akcích
- ❖ konec doručování zásilek soudům a jiným státním orgánům
- ❖ konec řešení banálních dopravních nehod

- ❖ omezení asistencí exekutorům
- ❖ přenos odpovědnosti za přepravu osob k lékařskému vyšetření a na záchytné stanice
- ❖ převod některých správních řízení v oblasti cizinecké agendy na ministerstvo vnitra.

Důležitou novinkou v zákoně je vznik nového kontrolního orgánu policie – tzv. **Inspekce policie**, která navazuje na současnou Inspekci ministra vnitra a která se pravděpodobně v brzké době dočká další změny. V současné době je totiž v meziresortním připomínkovém řízení zákon o **tzv. Generální inspekci**, která by měla Inspekci policie nahradit. Podle tohoto návrhu by její ředitel měl být jmenován vládou (po předchozím projednání příslušným výborem v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR) a její působnost se bude vztahovat kromě policie ještě na Celní správu a Vězeňskou službu. Hlavní význam navrhované inspekce spočívá v tom, že to bude **nezávislý orgán vyšetřující činnost příslušníků uvedených bezpečnostních sborů**, který zde ještě nebyl a po kterém laická i odborná veřejnost již delší dobu volá.

3.2 Tzv. změnový zákon

Jak už v materiálu zaznělo, policie v žádném případě není jediným a výhradním subjektem, který zajišťuje vnitřní bezpečnost. Řadu úkolů v této oblasti plní:

- ❖ orgány státní správy (např. Ministerstvo spravedlnosti ČR, Ministerstvo obrany ČR)
- ❖ územní samospráva (města, obce)
- ❖ zpravodajské služby
- ❖ záchranné sbory (hasiči)
- ❖ ozbrojené síly (Armáda ČR)
- ❖ soukromý sektor (neziskové organizace, komerční subjekty)
- ❖ a v neposlední řadě i veřejnost.

Pravidla spolupráce a spoluodpovědnosti těchto subjektů nastavuje právě změnový zákon, v jehož rámci bylo **novelizováno 59 souvisejících zákonů** (např. o obecní policii, o svobodném přístupu k informacím, o silničním provozu, o trestním řízení atd.). Díky těmto četným zákonným novelám dojde k výše zmíněnému odbřemenění policie.

4. Organizační změny

4.1 Nové územní uspořádání policie

Od ledna 2009 dává nový zákon policii možnost začít zřizovat 6 nových krajských ředitelství policie tak, aby jejich členění logicky odpovídalo územně správnímu členění celé republiky (dnes má ČR 14 „krajů“, resp. vyšších územních samosprávných celků – VÚSC – viz ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření VÚSC). Dnem 1. 1. 2009 se ze stávajících

8 krajských policejních správ (viz obr. č. 1) stane 8 krajských ředitelství policie a stejným datem začne i transformační období, jehož cílem je **14 krajských ředitelství policie** (viz obr. č. 2), která mají vzniknout nejpozději do 1. 1. 2012. Předpokládané termíny výstavby nových krajských ředitelství policie jsou uvedeny v níže uvedené tabulce.

SOUČASNÝ STAV (obr. č. 1)

14 VÚSC = 8 krajských policejních správ členěných na 79 okresních ředitelství policie

CÍLOVÝ STAV K 1. 1. 2012 (obr. č. 2)

14 VÚSC = 14 krajských ředitelství policie bez dalšího členění

Předpokládané termíny výstavby nových krajských ředitelství policie:

měsíc/rok	sídlo nového krajského ředitelství
prosinec 2010	Liberec, Jihlava, Olomouc
červen 2011	Karlovy Vary
prosinec 2011	Pardubice, Zlín

Sídla krajských ředitelství policie v Liberci, Zlíně a Karlových Varech budou v nových budovách, ostatní sídla budou umístěna do zrekonstruovaných objektů policie.

Náklady na výstavbu nových krajských ředitelství policie budou z velké části hrazeny z peněz získaných odprodejem nepotřebného majetku policie (prodej nemovitostí v lukrativních městských částech a přesun do rekonstruovaných nebo nově vystavěných budov na periferii měst s dobrou dostupností pro veřejnost i samotné pracovníky). Personálně budou tato ředitelství obsazena tak, že nedojde k navýšení současných početních stavů policistů ani občanských zaměstnanců policie. Stejně tak nedojde ani k nárůstu požadavků na mzdové prostředky.

Odhadované finanční náklady na zřízení 6 nových krajských ředitelství policie byly před dvěma lety vyčísleny v rozmezí **5 – 7 mld. Kč**. Nyní, po provedení „auditů kapacitních a jiných požadavků na budovy budoucích krajských ředitelství policie a jejich investičních záměrů“ externí společnostmi a dalších analýz, jsou odhadovány ve výši **1,2 mld. Kč**.

K zajištění financování výstavby nových krajských ředitelství bude policie **odprodávat** nepotřebný nemovitý majetek v souhrnné výši **421 mil. Kč**, čímž dojde k výraznému **snížení** celkových předpokládaných výdajů na **779 mil. Kč** z rozpočtu policie.

Z důvodů zlepšení efektivity spolupráce, snižování provozních nákladů a sestěhování spolupracujících útvarů do jednoho místa je také plánována změna dislokace sídla budoucího krajského ředitelství policie Středočeského kraje a některých útvarů s celorepublikovou působností řízených náměstkem policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování. I tato změna dislokace bude spolufinancována obdobným způsobem – odprodejem nepotřebného majetku.

Vytvoření 14 krajských ředitelství policie je zásadní organizační změnou, kterou se docílí stavu, kdy **každý krajský policejní ředitel bude mít v osobě hejtmána partnera**, se kterým bude moci společně řešit bezpečnostní problémy daného území a společně tak sdílet teritoriální odpovědnost za bezpečí ve svém kraji (v současné době většina policejních ředitelů spolupracuje se dvěma i více hejtmany).

4.2 Nová vnitřní organizační struktura

Pro efektivnější působení policie bylo třeba změnit i vnitřní organizační strukturu policie, která bude mít nově **2 úrovně** (dříve měla 3 úrovně) – Policejní prezidium ČR (dále jen „PP ČR“) a krajská ředitelství policie (bývalé správy kraje). Tato struktura současně dozná značných změn v podobě centralizačních a decentralizačních procesů, čímž získá zejména na pružnosti a výkonnosti.

Základním pilířem nové organizační struktury je **krajské ředitelství policie** s nově vzniklými **územními odbory vnější služby a územními odbory služby kriminální policie a vyšetřování** (na teritoriu současných okresních ředitelství). Na zmíněných územních odborech obou typů zůstane pouze výkon tzv. základních policejních činností, veškeré podpůrné činnosti, zejména personální, logistické či ekonomické, budou nově zajišťovány z krajské úrovně. Vznikem územních odborů dojde k **zefektivnění řízení a nastavení účinnější spolupráce s místní samosprávou** a zároveň ke zvýšení výkonnostního potenciálu policie.

Zrušením úrovně okresních ředitelství a zřízením územních odborů v rámci krajského ředitelství policie dojde také k posílení osobní odpovědnosti konkrétních

vedoucích pracovníků za bezpečnostní situaci ve svěřeném teritoriu (především vedoucích územních odborů) a ke značným úsporám finančních prostředků, zejména ve mzdové oblasti, neboť na této úrovni bude **zrušeno cca 320** systemizovaných služebních míst ředitelů, jejich zástupců a vedoucích kanceláří okresních ředitelství. Předpokládaná **úspora** na mzdových prostředcích se bude pohybovat kolem **120 mil. Kč ročně**. Tato místa budou následně využita zejména pro posílení přímého výkonu služby, zajištění nových úkolů policie a personálního obsazení nově budovaných krajských ředitelství policie.

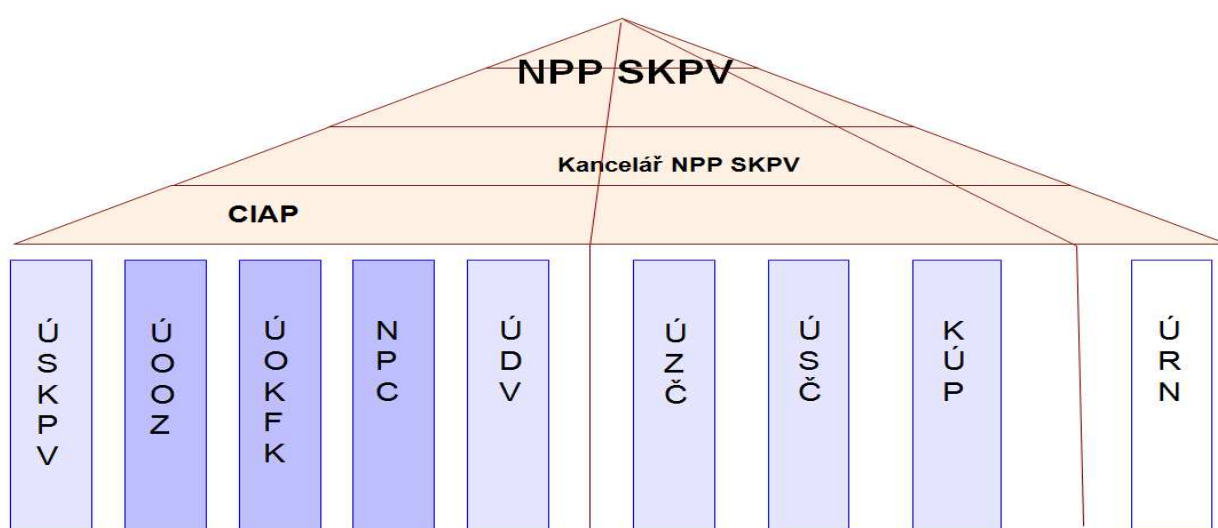
K navázání tolik potřebné blízké spolupráce a posilování partnerství na místní úrovni jistě přispějí i **tzv. koordinační dohody**, které lze podle nového zákona uzavírat mezi obcemi a příslušnými útvary policie a které umožňují společný postup při zajišťování veřejného pořádku v konkrétní lokalitě (dohoda například stanoví podíl odpovědnosti jednotlivých subjektů, personální či ekonomické náklady atd.). V rámci takové dohody může např. město s policií dohromady zakoupit bezpečnostní kamerový systém a společně jej provozovat a vyhodnocovat.

Závěrem podkapitoly o reorganizaci vnitřní organizační struktury policie je třeba zmínit velice důležitou věc: **počet základních policejních útvarů zůstává zachován**, takže se nemůže stát, že by občan musel za policistou složitě dojíždět. Naopak tam, kde vzniknou nová krajská ředitelství, budou mít lidé k policii blíže a o to jde především.

4.3 Základní pilíře služby kriminální policie a vyšetřování na Policejním prezidiu ČR

Další zásadní organizační změna proběhla na PP ČR a týkala se celé oblasti služby kriminální policie a vyšetřování.

Nové organizační uspořádání útvarů řízených náměstkem policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování

Použité zkratky ²

² Viz seznam zkratk na konci dokumentu.

Služba kriminální policie a vyšetřování na PP ČR je od září 2008 nově **tvořena třemi základními pilíři** (viz obrázek výše), které zastřešuje náměstek policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování:

- I. pilíř:** ÚOOZ, ÚOKFK, NPC a ÚSKPV PP ČR, jehož součástí je INTERPOL, EUROPOL a SIRENE
- II. pilíř:** ÚZČ, ÚSČ a KÚP
- III. pilíř:** ÚRN³.

Probíhající reorganizací Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování PP ČR a odboru systémového řízení a informatiky PP ČR vznikne nový útvar s názvem Centrála informatiky a analytických procesů služby kriminální policie a vyšetřování (CIAP), který bude pracovat pro celou policii v oblasti analýz a informatiky.

Do doby, než byla učiněna tato změna, byly útvary různě rozmístěny a mnohdy se chovaly jako nezávislé ostrůvky, které spolu nedostatečně komunikovaly, ačkoliv třeba pracovaly na stejném případu. Proto nová organizační struktura zmíněné nedostatky odstraňuje a umožňuje tak optimální sdílení potřebných informací týkajících se zejména závažné trestné činnosti páchané na národní a mezinárodní úrovni.

Nastíněnou strukturou se podařilo vytvořit jednotné vedení služby kriminální policie a vyšetřování, jehož cílem je v co nejkratší době upravit dislokaci uvedených útvarů tak, aby sídlily v jednom místě a jejich vzájemná komunikace a součinnost tím byla ještě snadnější a efektivnější. To znamená, že byla zvolena varianta, kdy požadovaná změna v rámci úseku trestního řízení byla docílena i bez institucionální změny spočívající ve zřízení jednoho **Národního kriminálního úřadu**.

5. Personální změny

5.1 Nová systemizace služebních a pracovních míst

Pro stabilizaci personální situace a optimální rozložení služebních (pro policisty) a pracovních (pro občanské zaměstnance) míst byla zpracována nová systemizace, při jejíž tvorbě se vycházelo mimo jiné z:

- ❖ výsledků ekonomického auditu
- ❖ analýzy optimalizace řídicích míst (míst s příplatkem za vedení)
- ❖ personálního a procesního auditu.

V rámci nové systemizace služebních a pracovních míst policie byl a po reformních krocích nastartovaných dnem 1. ledna 2009 ještě bude **snížen celkový počet řídicích míst o 1 228** (z toho **855 policejních a 373 pracovních**). Celkový poměr mezi řídicími a řízenými pracovníky byl původně **1:8**, **nyiní je 1:11** (poměry budou plně respektovány od ledna 2009).

³ Viz seznam zkratk na konci dokumentu.

Díky provedenému ekonomickému auditu a dalším úsporným opatřením bude od zmíněného data, tj. od 1. ledna 2009, úplně **zrušeno celkem 882 služebních a pracovních míst v celé policii** (z toho 110 služebních a 772 pracovních). V návaznosti na personální a procesní audit provedený na PP ČR zde bude do konce roku 2008 **zrušeno celkem 214 míst**, což je **10,4%** všech míst na PP ČR. Obdobně bylo postupováno i při tvorbě nových systemizací na krajských správách (resp. od 1. 1. 2009 krajských ředitelství policie).

5.2 Personální stabilizace

V současné době je v policii **podstav cca 4 500** policistů. Tento údaj **souvisí** zejména **s generační obměnou** (podle odhadů nastoupí v letech 2007 - 2009 k policii 9 000 nových policistů) **a také s odchody policistů**, které následovaly po nabytí účinnosti zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů v roce 2007. Na konci roku 2009 by policie měla mít v důsledku nastavených stabilizačních a motivačních opatření už jen 3 500 neobsazených míst (čili se **podstav sníží o 1 000 míst**). Tento stav vychází z očekávaných úspěšných výsledků masivní náborové kampaně a z předpokladů zmíněných odchodů stávajících policistů. V praxi to pak znamená, že **koncem roku 2009** bude v policii pracovat již **43 500 policistů**.

Za účelem snižování podstavu byla a jsou prováděna různá opatření, z nichž vedle motivačních pohovorů a programů (navíc 80 mil. Kč pro Správu hlavního města Prahy a 30 mil. Kč pro správu Středočeského kraje, investice do rekonstrukcí služeben, více nových služebních aut) má jistě největší význam zmíněná náborová kampaň. Díky těmto opatřením se nyní, ke konci roku 2008, **začíná nabírat** do služebního poměru **více policistů, než odchází**, což znamená, že podstav se pomalu snižuje. Pro srovnání lze uvést, že v **roce 2007** odešlo ze služebního poměru **5 475 policistů** a **v roce 2008** jich bude **3 237**, tedy **o 2 238 policistů méně**. Personální stabilizace i přesto zůstává jednou z priorit policie na nejbližší léta.

5.3 Náborová kampaň

První etapa náborové kampaně probíhala v první polovině roku 2008. Reklamní spoty a upoutávky se objevovaly v celostátních televizích i tištěných médiích a samozřejmě na internetu (www.nabor.policie.cz) a dalších veřejnosti přístupných místech. Současně byla poprvé v historii policie využita zelená linka s telefonním číslem **800 880 910**. Druhá etapa proběhla v říjnu a listopadu roku 2008 a byla navíc posílena o rozhlasové spoty.

Kampaň byla jednoznačně úspěšná, neboť v roce 2008 se podařilo přijmout do služebního poměru **3 881 policistů**, což je o **38% více** než v roce 2007. Dále je rozpracováno **6 834** přijímacích řízení, která budou dokončena v roce 2009. Úspěch

kampaně potvrzuje i obrovský zájem široké veřejnosti. V průběhu kampaně bylo zaznamenáno více než 360 tisíc přístupů na internetové stránky kampaně, více než 20 tisíc odeslaných elektronických přihlášek a více než 14 tisíc zodpovězených hovorů na zelené lince. Vzhledem k těmto úspěšným výsledkům se bude v roce 2009 v náborové kampani pokračovat, tentokrát s novou podobou.

Kampaň, která představuje povolání ochránce zákona jako moderní a perspektivní zaměstnání, přivádí k policii chybějící policisty a to je úspěch. Na druhou stranu si je vedení policie dobře vědomo skutečnosti, že nově příchozí policisté sice řeší problémy s podstavem, ale tyto „policejní nováčky“ je třeba řádně zaučit a počítat s tím, že určitou dobu potrvá, než se z nich stanou plnohodnotní policisté – profesionálové. Z tohoto důvodu je velká pozornost zaměřena na policejní vzdělávání a výcvik a zejména pak na výchovu k zákaznickému principu.

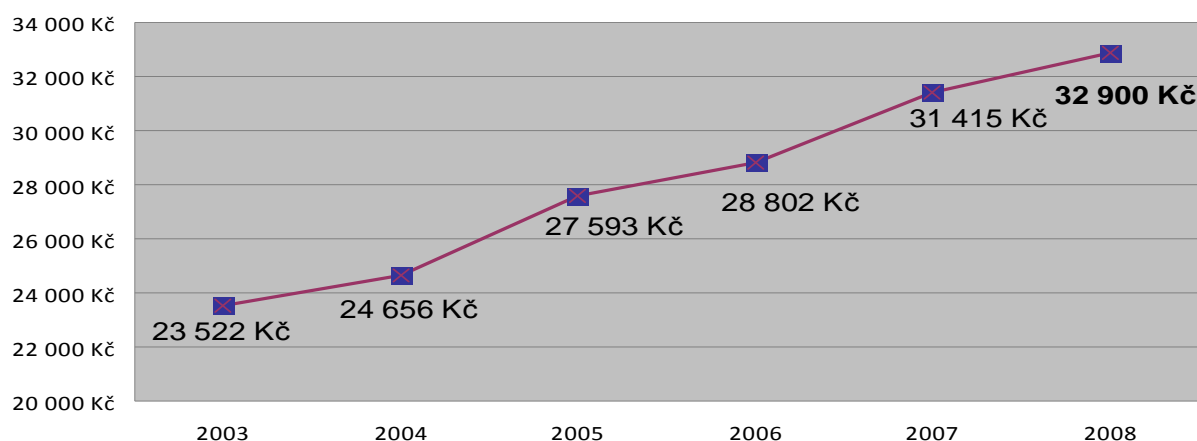
5.4 Vzdělávání

Velmi důležitou oblastí, které se policie věnuje již několik let a stále je její prioritou, je péče o policisty a občanské zaměstnance po stránce zvyšování jejich kvalifikace, ale třeba i duševní hygieny. Základním **pilířem v oblasti péče o policisty je vzdělávání**, které je považováno za klíč k profesionalitě a které je současně i jedním z 10 pilířů Reformy. Vzděláním je myšleno jak vstupní (počáteční základní odborná příprava pro policisty), tak i celoživotní. Každý policista musí získat takové dovednosti a znalosti, jaké přesně potřebuje ke své práci. Policisté velmi vítají např. **kurzy jazykového vzdělávání**, které jsou zajišťovány z vlastních zdrojů policie, resp. ministerstva vnitra. Prioritou v této oblasti je v současné době také **manažerské vzdělávání**, k jehož plošnému zavedení byla schválena koncepce. Podle této koncepce dojde v následujících 6 letech k **proškolení cca 4 900 manažerů** základní, střední i top úrovně, na které bude navazovat systém dalšího sebevzdělávání. Finanční náročnost tohoto nového proškolovacího systému je odhadována na 162 mil. Kč, přičemž náklady budou hrazeny částečně i z evropských peněz.

5.5 Péče o policisty

Každý policista musí vědět, že se mu vyplatí na sobě pracovat. Za kvalitně odvedenou práci jsou mu nabízeny **slušné finanční podmínky**, které se, jak ukazuje následující graf, neustále zlepšují.

Vývoj průměrného platu policisty v letech 2003 - 2008

Nastíněný pozitivní trend pokračuje také v roce 2008, kdy v říjnu činil průměrný plat policisty 31 973 Kč. Ke konci roku 2008 by pak měl průměrný plat policisty dosáhnout částky cca 32 900 Kč.

Nabídkou slušného platu a možností celoživotního vzdělávání ale péče o policisty nekončí. V současné době může každý dále využít některých z mnoha nabízených výhod, jako jsou například ozdravné a relaxační pobyty, lázeňská a lékařská péče, 6 týdnů zákonné dovolené, propracovaný systém sociálních a kulturních benefitů (příspěvky na rekreace, stravování, penzijní připojištění, sportovní či kulturní volnočasové aktivity,...), psychosociální služby (telefonní linka pomoci v krizi, pohovor s vedoucím) atd. A zapomenut nesmí být ani solidární projekt Nadace policistů a hasičů, která podporuje rodiny policistů zemřelých při výkonu služby nebo i ty, kteří se ve službě závažně zranili. Nadace funguje od roku 2002 a samotní policisté do ní ročně přispívají částkou kolem 1,5 mil. Kč (např. letos už policisté na účet nadace zaslali cca 1,7 mil. Kč). Další finanční prostředky získává nadace od sponzorů a jednotlivých přispěvatelů.

6. Ekonomické změny

6.1 Nový model ekonomického řízení

Od ledna 2009 policie začne fungovat podle nového modelu ekonomického řízení, který je naprosto odlišný od stávajícího systému. Krajská ředitelství policie se nově stanou organizačními složkami státu, které jsou samostatnými účetními jednotkami. V praxi to přinese klíčovou změnu spočívající v tom, že krajská ředitelství policie budou mít větší možnost disponovat finančními prostředky na vlastní odpovědnost a investovat je právě tam, kde je to z jejich pohledu nejvíce potřeba (možnost více zohlednit místní potřeby).

V souvislosti s novým ekonomickým řízením policie je nutné zmínit i čerpání financí z EU, které policie hojně využívá. Za tímto účelem byla na PP ČR zřízena Projektová kancelář, která tyto záležitosti koordinuje a zároveň zajišťuje a při každém plánovaném projektu zvažuje, zda a jak je možné využít dotaci z evropských fondů. Pokud policie projekt kvalitně a důsledně zpracuje, může získat až 85 % celkových nákladů zpět právě z EU. Z evropských peněz se předpokládá čerpání řádově stovek milionů korun, konkrétně například moderní ICT vybavení, hrazení projektu P1000 (viz dále) a jiné.

6.2 Projekt P1000

Projekt P1000 funguje již od roku 2006 a je zaměřen zejména na modernizaci policejních služeb, zavádění nových technologií především v oblasti ICT, vzdělávací programy a podobně. Nehostinné prostředí služeb, kde se ve stejných prostorách potkávají pachatelé i lidé přicházející se žádostí o pomoc, je naprosto nevyhovující. Hlavním cílem projektu P1000 je přetvořit a přebudovat služby tak, aby se zde lidé cítili bezpečně a příjemně a nebyli zde ještě sekundárně viktimizováni (tj.=nemuseli zbytečně znovu prožívat nepříjemný prožitek, kvůli kterému na policii přišli).

Zároveň ve všech rekonstruovaných budovách policie dochází k budování bezbariérových přístupů pro tělesně postižené. Na druhé straně má projekt za cíl zlepšit pracovní prostředí a podmínky i policistů pracujících na těchto služebnách. Příjemné pracovní prostředí pomůže policistům poskytovat služby občanům na profesionální úrovni, která odpovídá práci moderního policejního sboru 21. století.

Při rekonstrukcích byla hlavní pozornost věnována budování tzv. **otevřených recepcí**, neboť se vycházelo ze zkušenosti, že téměř každý druhý člověk, který navštíví policejní služebnu, nepožaduje pomoc ryze policejní, ale např. žádá o radu z jiné než policejní oblasti (např. řešení běžných životních situací). Proto na recepcích pracují civilní (občanští) zaměstnanci, aby vyřídili tyto „nepolicejní“ dotazy o pomoc, na jejichž kladném vyřízení také velice záleží. Beze změny ale nemůže zůstat ani pracovní zázemí policistů (tzv. Back office) a také jejich samotné vybavení – počítače, nábytek, připojení na internet atd. V rámci projektu P1000 jsou také modernizována a budována nová integrovaná operační střediska na všech krajských ředitelstvích policie.

Celková investice do projektu dosahuje téměř 4 mld. Kč.

Rok	Rekonstrukce či budování nových objektů	Nákupy pojízdných služeben a center	Ostatní vybavení
2006	nejnutnější rekonstrukce 538 útvarů policie za 209,5 mil. Kč	pojízdné služebny pro rychlé řešení dopravních nehod – 30 kusů za 35,7 mil. Kč	nákup ICT za 280,7 mil. Kč a dalšího vybavení za 98 mil. Kč
2007	budování 56 otevřených recepcí včetně jejich vybavení za 211 mil. Kč , nutná oprava a údržba dalších objektů za 285,6 mil. Kč	pojízdné služebny pro rychlé řešení dopravních nehod – 30 kusů za 31,6 mil. Kč	ICT a datové okruhy za 83 mil. Kč , výstavba integrovaného operačního střediska Plzeň za 57 mil. Kč, 101 kusů ručních laserových radarů za 38 mil. Kč
2008	budování 131 otevřených recepcí za 438 mil. Kč včetně vybavení, rekonstrukce zázemí a dovybavení dalších útvarů za 752 mil. Kč	pojízdné služebny pro rychlé řešení dopravních nehod – 80 kusů za 86 mil. Kč	ICT pro pojízdné služebny
2009-2010	budování 130 otevřených recepcí za 438 mil. Kč	mobilní kontaktní a koordinační centra za 123 mil. Kč	moderní lokalizační a záznamová technika za 205 mil. Kč , výstavba nových integrovaných operačních středisek za 503 mil. Kč , výstavba E-GATE za 158 mil. Kč , INFOPOL za 80 mil. Kč

6.3 Nový vozový park

Současný vozový park policie není v dobrém stavu, což je patrné už při prvním pohledu na policejní vozidla jezdící na silnicích. Většina z nich již dosluhuje nebo dosloužila a bylo jasné, že bude třeba jejich modernizace. Díky tomu, že se obměna vozového parku policie stala prioritou ministerstva vnitra a policie, se jí dostalo potřebné finanční podpory, a tudíž mohlo dojít k **největší jednorázové obměně policejních aut v celé její historii**.

Cíl je jasný – **do roku 2011 obnovit zastaralý vozový park policie za investice dosahující výše 1,4 mld. Kč, za které bude pořízeno celkem 3 800 vozidel**, z toho 3 500 osobních aut v celkové hodnotě 1,3 mld. Kč. V případě nákupu vozidel Škoda se navíc podařilo dosáhnout **extrémně výhodných podmínek** (Octavie za cenu Fabie) – uzavřená smlouva je víceletá a je pozitivní, že česká policie jezdí českými auty.

Pro rok **2008** byl naplánován a z velké části již zrealizován nákup **1 400 nových vozidel Škoda, 1 speciálního mobilního rentgenového pracoviště, 5 tzv. schengenbusů** (speciální vozidlo pro cizineckou policii sloužící k ověřování cestovních dokladů a ke zpřístupnění potřebných databází v terénu), **70 policejních motocyklů** vybavených radary, **16 dálničních speciálů Volkswagen PASSAT** s radary (Passaty budou sloužit výhradně na dálnicích, motocykly dle potřeby) a dalších **290 dopravních prostředků** pro speciální útvary. V roce **2009** bude nakoupeno dalších **více než 700 osobních služebních dopravních prostředků** a další **4 schengenbusy**.

7. Moderní informační technologie (ICT)

Jak bylo již nastíněno, do ICT jsou investovány nemalé finanční prostředky v řádech stovek milionů Kč. Nakoupené moderní technologie budou využity **především k elektronizaci trestního řízení**, kde se bude jednat zejména o tolik potřebnou integraci cca 50 informačních systémů do jedné platformy (tu pak budou moci sdílet policisté navzájem i s ostatními orgány činnými v trestním řízení, jak je již uvedeno v úvodu). Elektronizace práce přinese rychlejší vyřizování písemností a konec „věčného papírování“. Lidé uvidí, že policista už počítač nevyužívá jen jako psací stroj a že čas na vyřízení jejich záležitosti je výrazně kratší, což je jedním z hlavních cílů policie.

Další významné uplatnění budou mít moderní technologie pro policisty pracující v terénu, neboť díky nim budou mít ve služebních vozidlech přístup do všech informačních systémů policie a hned na místě budou moci tisknout potřebné záznamy.

Dále se tento projekt výrazně dotkne operačních středisek, která tvoří pátevní systém policie a jsou velice důležitá pro komunikaci uvnitř policie, ale i s ostatními složkami IZS, nebo i se zahraničními partnery. Modernější technologie policii umožní propojovat vlastní systémy s těmi zahraničními a komunikovat tzv. on-line v reálném čase a bez zbytečných průtahů.

8. Řízení a jednotný výkon policejních činností

Policie je ze zákona jednotným bezpečnostním sborem, v němž je spatřována oproti některým evropským policejním sborům značná výhoda spočívající v možnosti **nastavit skutečně jednotné parametry výkonu policejních činností** v každé části republiky. Parametry jsou nastaveny převážně ve formě poměrů nejlépe garantujících stejnou úroveň práce policistů vykonávajících stejné činnosti.

Poměry (nebo také minimální standardy), které byly v rámci Reformy nově stanoveny, a které budou v praxi plně naplněny od ledna 2009, jsou následující:

- ❖ poměr řídicí/řízený pracovník 1 : 11
- ❖ poměr výkon přímý/nepřímý 8,5 : 1
- ❖ poměr policista/občanský zaměstnanec 4,5 : 1
- ❖ shodná organizační struktura krajských ředitelství policie
- ❖ jednotné parametry pro čerpání rozpočtů.

Parametry byly nastaveny v souvislosti s přechodem na výše zmíněný nový model ekonomického zabezpečení policie (14 krajských ředitelství bude OSS a SÚJ). Nově nastavené poměry pomohou zajistit, aby měl každý občan kdekoliv v republice zaručeny minimální standardy práce policie. S tím souvisí i snaha, aby byli policisté a občanskí zaměstnanci všude přiměřeně stejně zatíženi a pokud to tak ve skutečnosti není, aby za to byli patřičně ohodnoceni. Dodržení těchto zásad přispěje ke zkvalitnění komunikace mezi policisty a občany, a proto je to vnímáno jako další z priorit policie na nejbližší období.

9. Další projekty a koncepční změny spojené s Reformou

9.1 Reformní priority na rok 2009

Nejbližšími **prioritami policie** v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku **pro rok 2009** je následujících **5 reformních projektů**:

1. **Bezpečně do školy** (kontrola přechodů pro chodce v době příchodu a odchodu ze škol ve spolupráci s obecní nebo městskou policií).
2. **Každý zná svého policistu** (zajištění větší informovanosti občanů o policistech pracujících v místě jejich bydliště).
3. **Piráti silnic** (vytvoření 2 oddílů policistů, které budou na speciálních motocyklech vybavených radary /70 kusů/ a ve speciálních výkonnostních vozidlech Volkswagen PASSAT /16 kusů/ dohlížet na provoz na dálnicích a rychlostních komunikacích).
4. **Poctivé vítáme, lumpy vracíme** (nekompromisní postup policie vůči cizincům nelegálně pobývajícím na našem území a těm, kteří se zde dopouštějí protiprávního jednání).
5. **Terorismus** (vybudování pracoviště - Národního kontaktního bodu pro terorismus - které se zabývá sběrem, vyhodnocením a zpracováním informací o teroristech

a osobách důvodně podezřelých z napojení na teroristické organizace a kde budou moci občané sdělovat své podněty).

9.2 Další projekty Reformy

Reforma je dlouhodobý proces, který s sebou nese kromě zásadních výše nastíněných změn také další neméně důležité změny, zejména:

- ❖ letecká služba (zajištění optimálního počtu vrtulníků lehké a střední kategorie – celkem 12 kusů, snižování provozních nákladů o cca 30 mil. Kč za rok)
- ❖ cizinecká policie – dalších více než 1 000 policejních míst bude přecházet z cizinecké policie pod krajská ředitelství policie na nejzatíženější policejní útvary (*přesný počet bude vycházet z provedené analýzy dopadů vstupu České republiky do Schengenského prostoru, která bude reflektovat na aktuální vývoj legální i nelegální migrace*)
- ❖ realizace koncepce mediální (vnější) komunikace (otevřený přístup k informování médií i veřejnosti o naší práci)
- ❖ koncepce vnitřní komunikace (klade důraz na etiku policejní práce a kvalitní formální i neformální komunikaci),
- ❖ pokračování ve snižování počtu interních aktů řízení (např. PP ČR jich nyní má 416, místo toho jsou vytvářeny tzv. příručky dobré praxe),
- ❖ nový přehlednější a modernější web www.policie.cz – již realizováno
- ❖ aplikace nového jednotného vizuálního stylu policie.

Ve výčtu zajímavých změn a projektů nesmí chybět zmínka o množství **aktivit plánovaných v souvislosti s předsednictvím ČR v Radě EU**, které se samozřejmě vztahuje i na policii. **V rámci předsednictví** bude policie společně s ministerstvem vnitra prosazovat bezpečnostní **priority** navazující na předchozí francouzské předsednictví, a to:

- ❖ využívání moderních technologií pro bezpečnost a bezpečné využívání moderních technologií
- ❖ mezinárodní ochrana dětí
- ❖ boj proti drogám.

The logo consists of the text 'EU2009.CZ' in a bold, sans-serif font. Each letter is a different color: 'E' is blue, 'U' is yellow, '2' is green, '0' is red, '9' is blue, and '.CZ' is red.

V rámci českého předsednictví v Radě EU se budou na našem území v první polovině roku 2009 konat různá zasedání a s nimi spojená bezpečnostní opatření, a proto musí občané počítat i s možnými omezeními (dopravní uzávěry, bezpečnostní prohlídky při vstupu do určitých míst či chráněných objektů apod.), se kterými se ve zmíněném časovém období mohou setkat. O všech konkrétních omezeních budou lidé včas informováni.

10. Nová tvář Policie ČR po Reformě

A jaká bude policie po Reformě? Rozhodně bude více:

❖ **e f e k t i v n í**

(se sladěnou organizační strukturou a nižším počtem řídicích funkcí),

❖ **ú č e l n ě h o s p o d a ř í c í**

(krajská ředitelství policie hospodaří dle vlastní potřeby a logisticky zabezpečují své územní odbory),

❖ **a k c e s c h o p n á**

(s novým vybavením, vozidly i služebnami),

❖ **m o d e r n ě p r a c u j í c í**

(s propojenými informačními systémy),

❖ **k o m u n i k a t i v n í a v s t ř í c n á**

(policie, která pomáhá a chrání lidi ve smyslu metod community policing, komunikující s občany všemi dostupnými kanály včetně internetu a nabízející např. návštěvní objednávací hodiny pro vyřizování záležitostí, které snesou odkladu).

11. Závěr

Díky slibně nastartované Reformě má nyní policie všechny předpoklady k tomu, aby se stala respektovanou a moderní institucí. Od ledna 2009 vstupuje do poslední, transformační fáze Reformy, kdy začne v praxi uplatňovat nastavené vize a opatření. Každý z 58 000 lidí pracujících u policie musí udělat maximum pro to, aby byla Reforma v plnění vytyčených cílů co nejúspěšnější. Za úspěšnou ji ale bude možné považovat teprve tehdy, pokud to tak ucítí nejen samotní policisté, ale především občané České republiky.

Seznam zkratek

CIAP	Centrála informatiky a analytických procesů služby kriminální policie a vyšetřování
EU	Evropská unie
EUROPOL	Národní jednotka Europolu
ICT	informační a komunikační technologie
INTERPOL	Národní ústředna Interpolu
IZS	integrovaný záchranný systém
KÚP	Kriminalistický ústav Praha
ministerstvo vnitra	Ministerstvo vnitra České republiky
NKBT	Národní kontaktní bod pro terorismus
NPC	Národní protidrogová centrála SKPV
OŘ policie	okresní ředitelství Policie České republiky
OSS	organizační složka státu
OSŘI	Odbor systémového řízení a informatiky Policejního prezidia České republiky
policie	Policie České republiky
PP ČR	Policejní prezidium České republiky
Reforma	Reforma Policie České republiky
SIRENE	Národní centrála SIRENE
SKPV	služba kriminální policie a vyšetřování
SÚJ	samostatná účetní jednotka
ÚOKFK	Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV
ÚOOZ	Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV
ÚRN	Útvar rychlého nasazení Policie České republiky
ÚSČ	Útvar speciálních činností SKPV
ÚSKPV	Úřad služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky
ÚZČ	Útvar zvláštních činností SKPV
VÚSC	vyšší územní samosprávné celky

**Příloha č. 1 – Presentace ministra vnitra:
Reforma Policie ČR (82. Žofínské fórum 2008)**

**Příloha č. 2 – Presentace policejního prezidenta:
Reforma Policie ČR (82. Žofínské fórum 2008)**

